

Vec C-641/23 [Dubers]ⁱ

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

26. október 2023

Vnútroštátny súd:

Rechtbank Amsterdam

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

26. október 2023

Osoba, na ktorú bol vydaný európsky zatykač:

YM

ⁱ Názov tejto veci je fiktívny. Neodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania..

Predmet sporu vo veci samej

Vykonanie európskeho zatykača

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Pri spracovaní európskeho zatykača vznikli otázky týkajúce sa súladu holandského zákona s právom Únie, pokiaľ ide o podmienky žiadosti o záruku vrátenia po trestnom stíhaní vo vydávajúcom členskom štáte. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol vydaný po uplynutí lehoty na rozhodnutie o vykonaní európskeho zatykača. V dôsledku toho vzniká aj formálna otázka, či to môže byť prekážkou pre predloženie prejudiciálnych otázok vo veci samej Súdnemu dvoru.

Prejudiciálne otázky

I. Bráni článok 17 ods. 4 a 7 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV v spojení s článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie tomu, aby členský štát vykonal prvé z uvedených ustanovení tak, že vykonávajúci súdny orgán, proti ktorého rozhodnutiam nie je prípustný riadny opravný prostriedok, nemôže predĺžiť deväťdesiatdňovú lehotu na prijatie rozhodnutia len z toho dôvodu, že má v úmysle predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky mimo tejto lehoty, v dôsledku čoho musí tento orgán rozhodnúť o výkone európskeho zatykača bez položenia týchto prejudiciálnych otázok?

II. Bráni článok 5 bod 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV v spojení s článkom 18 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a v prípade potreby v spojení s článkom 20 a článkom 21 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie tomu, aby členský štát vykonal prvé z uvedených ustanovení tak, že odovzdanie osôb s bydliskom vo vykonávajúcom členskom štáte na účely trestného stíhania môže podliehať záruke vrátenia len vtedy, ak trestný čin, pre ktorý sa žiada o odovzdanie na účely trestného stíhania, patrí do jurisdikcie tohto členského štátu – v dôsledku čoho táto podmienka nie je splnená, ak tento trestný čin nie je trestný podľa práva tohto členského štátu – pričom tento členský štát neukladá rovnakú podmienku pre svojich štátnych príslušníkov?

III. Pokiaľ je odpoveď na otázku II kladná: Bráni článok 9 ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV v spojení s článkom 25 tohto rámcového rozhodnutia a v spojení s článkom 4 bodom 1 a článkom 5 bodom 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV tomu, aby členský štát, ktorý uplatnil článok 7 ods. 4. vykonal prvé z uvedených ustanovení tak, že

po tom, ako vykonávajúci súdny orgán pod zárukou vrátenia súhlasil s odovzdaním vydávajúcemu členskému štátu na účely trestného stíhania za

trestný čin uvedený v článku 2 ods. 4 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV, ktorý nie je trestný podľa práva vykonávajúceho členského štátu, ale v súvislosti s ktorým vykonávajúci súdny orgán výslovne neodmietol odovzdanie z týchto dôvodov,

musia alebo môžu iné orgány vykonávajúceho členského štátu (ako vykonávajúceho štátu) odmietnuť uznať a vykonať trest odňatia slobody uložený vo vydávajúcom členskom štáte za tento trestný čin z dôvodu, že nie je trestný podľa práva vykonávajúceho členského štátu (ako vykonávajúceho štátu), a preto musia alebo môžu odmietnuť aj uplatnenie záruky vrátenia?

Relevantné ustanovenia práva Únie

Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), zmenené a doplnené rámcovým rozhodnutím 2009/299/SVV (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24): články 2, 4, 5 a 17.

Rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 327, 2008, s. 27), zmenené a doplnené rámcovým rozhodnutím 2009/299/SVV: články 7, 9 a 25.

Relevantné ustanovenia vnútroštátneho práva

Wet van 29 april 2004 tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (Overleveringswet) (zákon z 29. apríla 2004, ktorým sa vykonáva rámcové rozhodnutie Rady Európskej únie o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi Európskej únie [zákon o odovzdávaní osôb]), ďalej len „OLW“ (Stb. [holandský úradný vestník] 2004, 195), v znení zmien a doplnení: články 6, 7, 22 a 29

Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties (Zákon o vzájomnom uznávaní a výkone trestov odňatia slobody a podmienených trestov, ďalej len: WETS) (Stb. 2012, 333), v znení zmien a doplnení: články 1:1, 2:11, 2:12 a 2:13

Wetboek van strafrecht (Trestný zákonník, ďalej len Sr): článok 7 a 86b

Wetboek van strafvordering (Trestný poriadok): článok 456

Stručný opis skutkového stavu a konania

- 1 Konanie vo veci samej sa týka európskeho zatykača, ktorý na YM vydal 9. mája 2023 Sad Okręgowy w Jeleniej Górze, Wydział III Karny (Krajský súd v Jeleniej Górze, tretie trestné oddelenie, Poľsko). Rechtbank Amsterdam (Okresný súd v Amsterdame, Holandsko, ďalej len „Rechtbank“) ako vykonávajúci súdny orgán má rozhodnúť o vykonaní tohto európskeho zatykača. Proti jeho rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.
- 2 Tento európsky zatykač slúži na trestné stíhanie YM za trestný čin, konkrétne za porušenie povinnosti platiť výživné na dieťa v súlade s rozhodnutiami poľských súdov. Vydávajúci súdny orgán nepovažoval tento trestný čin za trestný čin v zmysle článku 2 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV, ktorý môže viesť k odovzdaniu „bez overenia dvojitej trestnosti činu“. Rechtbank zistil, že tento trestný čin nie je trestný podľa holandského práva, ale považuje za vhodné neuplatniť fakultatívny dôvod odmietnutia v zmysle článku 4 bodu 1 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV.
- 3 YM je poľským štátnym príslušníkom, ale v Holandsku sa zdržiava legálne najmenej päť rokov bez prerušenia, a preto tam získal právo na trvalý pobyt. Podľa názoru Rechtbank má trvalý pobyt v Holandsku v zmysle článku 5 bodu 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV. Okrem toho má YM také úzke väzby s Holandskom, že výkon trestu odňatia slobody v Holandsku uloženého prípadne po jeho odovzdaní Poľsku by pomohol zvýšiť jeho šance na opätovné začlenenie do spoločnosti.
- 4 YM bol zatknutý v Holandsku 2. júla 2023 na účely výkonu európskeho zatykača. Týmto dátumom začala plynúť 60-dňová lehota na rozhodnutie. Dňa 24. augusta 2023 sa vo veci konalo prvé pojednávanie. Na tomto pojednávaní Rechtbank predĺžil 60-dňovú lehotu o 30 dní. Predbežným rozhodnutím zo 7. septembra 2023 Rechtbank opätovne otvorila pojednávanie, aby účastníci konania mali príležitosť sa vyjadriť k zamýšľanému návrhu na začatie prejudiciálneho konania na pojednávaní 28. septembra 2023. Rozhodovacia lehota 90 dní sa skončila 30. septembra 2023, t. j. pred vydaním tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

Stručné odôvodnenie predloženia návrhu

Úvod

- 5 Skutočnosť, že trestný čin, pre ktorý sa žiada o odovzdanie na trestné stíhanie, nie je trestným činom podľa holandského práva a že vyžiadaná osoba má trvalý pobyt v Holandsku, vedie k dvom prejudiciálnym otázkam týkajúcim sa výkladu rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV a rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV v rámci rozhodovania o tom, či odovzdanie osoby s pobytom v Holandsku na trestné stíhanie môže byť podmienené zárukou vrátenia.

- 6 Predtým, ako Rechtbank položí prejudiciálne otázky, však musí s prihliadnutím na vnútroštátne právo zvážiť, či môže v tejto fáze konania ešte podať Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania.

Otázka I

- 7 Vzhľadom na veľký počet prijatých európskych zatykačov (približne 1 000 ročne) sa pravidelne stáva, že Rechtbank je schopný spracovať európsky zatykač len krátko pred uplynutím 60-dňovej lehoty na rozhodnutie (ako v tomto prípade) alebo dokonca až po nej. Často až po pojednávaní, keď súd rokuje o rozhodnutí, ktoré má vydať, sa ukáže, že konkrétny prípad vyvoláva otázku výkladu práva EÚ. Tak je to aj v tomto prípade. Na prvom pojednávaní žiaden z účastníkov konania nezaujal stanovisko, že spôsob, akým Holandsko transponovalo rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV a rámcové rozhodnutie 2008/909/SVV, si vyžaduje výklad týchto rámcových rozhodnutí, ale Rechtbank túto otázku preskúmal z úradnej povinnosti vo svojom predbežnom rozhodnutí. V takomto prípade majú vyžiadaná osoba a prokurátor následne možnosť vyjadriť sa k prejudiciálnym otázkam. Na tento účel sa v predmetnej veci uskutočnilo ďalšie pojednávanie pred Rechtbank. Napokon, formulácia prejudiciálnych otázok a príprava návrhu na začatie prejudiciálneho konania si tiež vyžadujú primeraný čas. Stručne povedané, nie je neobvyklé, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je možné podať po uplynutí 90-dňovej lehoty, aj keď zámer podať návrh existoval už pred uplynutím tejto lehoty.
- 8 Článok 22 ods. 4 OLV je jediným vnútroštátnym právnym základom pre predĺženie 90-dňovej lehoty na rozhodnutie v súvislosti s prejudiciálnymi otázkami predloženými Súdnemu dvoru. Podľa tohto ustanovenia je predĺženie možné, „ak za výnimočných okolností Rechtbank ešte nemohol rozhodnúť v lehote uvedenej v odseku 3 [90-dňová lehota na rozhodnutie], pretože čaká na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sú relevantné pre jeho rozhodnutie“. Vzhľadom na vysvetlenia k tomuto ustanoveniu v legislatívnych materiáloch ho Rechtbank vykladá tak, že predĺženie 90-dňovej lehoty na rozhodnutie v súvislosti s prejudiciálnymi otázkami je možné len vtedy, ak Rechtbank tieto otázky skutočne položil pred uplynutím lehoty.
- 9 Rechtbank považuje článok 22 ods. 4 OLV za nezlučiteľný s právom Únie, pretože toto ustanovenie mu znemožňuje predložiť prejudiciálne otázky, ak už uplynula 90-dňová lehota na rozhodnutie.
- 10 Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci F rozhodol, že členské štáty musia dodržať lehoty stanovené v článku 17 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV na prijatie konečného rozhodnutia, „pokiaľ príslušný súd nerozhodne o predložení návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor“¹. V takom prípade existujú „mimoriadne prípady“ v zmysle článku 17 ods. 7 rámcového rozhodnutia

¹ Rozsudok z 30. mája 2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, body 64 a 65.

2002/584/SVV, by mohli viesť k tomu, že by dĺžka postupu odovzdania presiahla lehotu 90 dní².

- 11 Vzhľadom na skutočnosť, že proti rozhodnutiu Rechtbank o výkone európskeho zatykača neexistuje riadny opravný prostriedok, je Rechtbank povinný predložiť vec Súdnemu dvoru podľa článku 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). V takej veci, akou je prejednávaná vec, však znenie článku 22 ods. 4 OLW bráni tomu, aby Rechtbank splnil svoju povinnosť predložiť prejudiciálne otázky týkajúce sa výkladu rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV a rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV. Vnútroštátne procesné ustanovenia, ako je článok 22 ods. 4 OLW, však nemôžu Rechtbank zbaviť povinností, ktoré mu vyplývajú z článku 267 ZFEÚ³.
- 12 Na určenie, či Rechtbank môže položiť prejudiciálne otázky vo veci samej, je preto potrebné najprv položiť formálnu otázku, či právo EÚ bráni ustanoveniu členského štátu, ktoré obmedzuje povinnosť vykonávajúceho súdneho orgánu položiť prejudiciálne otázky týmto spôsobom. Ak je odpoveď na formálnu otázku kladná, Rechtbank môže položiť prejudiciálne otázky vo veci samej.

Otázka II

- 13 V prípade kladnej odpovede na prvú otázku by Rechtbank chcel vedieť, či je spôsob, akým Holandsko implementovalo článok 5 bod 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV v súlade s právom EÚ.
- 14 Porušenie povinnosti platiť výživné na maloleté dieťa stanovené súdnym rozhodnutím nie je v tomto prípade podľa holandského práva trestné (bod 2). Rechtbank vykladá holandské ustanovenie, ktorým sa transponuje článok 4 bod 1 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV tak, že ide o fakultatívny dôvod zamietnutia. Môže teda upustiť od odmietnutia odovzdania z dôvodu, že trestný čin nie je trestný v Holandsku. To považuje za vhodné aj v tomto prípade, pretože trestný čin bol spáchaný v Poľsku poľským štátnym príslušníkom.
- 15 YM požiadal o to, aby sa s ním zaobchádzalo ako s holandským štátnym príslušníkom a aby sa na neho uplatňovalo holandské ustanovenie, ktorým sa implementuje článok 5 bod 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV, t. j. článok 6 OLW. Dve z troch podmienok stanovených v článku 6 ods. 3 OLW sú splnené. YM preukázal, že sa legálne a nepretržite zdržiaval v Holandsku najmenej päť rokov (prvá podmienka). Zo znaleckého posudku týkajúceho sa YM, ktorý vypracoval Immigratie- en Naturalisatiedienst (Imigračný a naturalizačný úrad), vyplýva, že je nepravdepodobné, že by stratil právo na pobyt v Holandsku v dôsledku trestu alebo opatrenia, ktoré by mu boli uložené po odovzdaní (tretia podmienka). Okrem toho Rechtbank zistil, že YM má ekonomické, sociálne

² Rozsudok z 12. februára 2019, TC, C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, bod 43.

³ Rozsudok z 15. marca 2017, Aquino, C-3/16, EU:C:2017:209, bod 47.

a jazykové väzby na Holandsko, ktoré mu dávajú lepšie šance na reintegráciu do spoločnosti v Holandsku ako vo vydávajúcom členskom štáte. Preto existujú dostatočné dôvody na to, aby bolo odovzdanie YM podmienené zárukou vrátenia.

- 16 Druhá podmienka rovnakého zaobchádzania ako s holandským štátnym príslušníkom však v tomto prípade nie je splnená. Podľa tejto podmienky musí byť dotknutá osoba „trestne stíhateľná v Holandsku za trestný čin, na ktorom je založený európsky zatykač“, t. j. holandská jurisdikcia sa musí vzťahovať na tento trestný čin. Trestný čin, pre ktorý sa v tomto prípade žiada o odovzdanie, bol spáchaný mimo Holandska. Pre extrateritoriálnu právomoc sa v článku 7 ods. 1 a 3 Sr vyžaduje, aby bol trestný čin podľa holandského práva *trestný* ako *závažný trestný čin* („*misdrif*“). Keďže tento skutok podľa holandského práva nepredstavuje trestný čin ako taký, Holandsko nemá v tomto ohľade právomoc. Podľa znenia článku 6 ods. 3 OLW preto Rechtbank nemôže podmieniť odovzdanie Poľsku na účely trestného stíhania YM zárukou vrátenia do Holandska.
- 17 Vystáva však otázka, či je podmienka, že vyžiadaná osoba „môže byť v Holandsku stíhaná za trestné činy, na ktorých je založený európsky zatykač“, v súlade s právom EÚ, najmä s článkom 18 ZFEÚ a článkom 20 a článkom 21 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). Podľa názoru Rechtbank článok 6 ods. 3 OLW na základe tejto podmienky, ktorá sa vzťahuje na cudzincov (štátnych príslušníkov iných členských štátov ako Holandska) zavádza rozlišovanie z dôvodu štátnej príslušnosti. Článok 6 ods. 1 OLW takúto podmienku pre holandských štátnych príslušníkov neobsahuje. Rechtbank preto môže podmieniť odovzdanie holandského štátneho príslušníka na účely trestného stíhania zárukou vrátenia, aj keď Holandsko nemá právomoc rozhodnúť o trestnom čine, pre ktorý sa žiada o odovzdanie na účely trestného stíhania. Na druhej strane, odovzdanie cudzinca s trvalým pobytom v Holandsku na účely trestného stíhania môže byť podmienené zárukou vrátenia len vtedy, ak má Holandsko právomoc vo veci trestného činu, pre ktorý sa žiada o odovzdanie na účely trestného stíhania.
- 18 Tento rozdiel nie je spôsobený úpravou extrateritoriálnej právomoci. Holandsko má právomoc vo vzťahu k trestným činom spáchaným v zahraničí holandskými štátnymi príslušníkmi a cudzincami (ako je YM) s [obvyklým] pobytom alebo trvalým pobytom v Holandsku na základe článku 7 ods. 1 a 3 Sr. Ak trestný čin spáchaný v zahraničí nie je trestný podľa holandského práva, Holandsko nemá právomoc ani v prípade holandského páchatel'a, ani v prípade zahraničného páchatel'a s trvalým alebo [obvyklým] pobytom v Holandsku.
- 19 Podmienka, že cudzí štátny príslušník „môže byť v Holandsku stíhaný za trestné činy, na ktorých je založený európsky zatykač“, vyplýva z holandského vyhlásenia k Európskemu dohovoru o vydávaní (podpísaného 13. decembra v Paríži) a z dohovoru vypracovaného na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej

únii o extradícii medzi členskými štátmi Európskej únie⁴. Účelom tejto podmienky je zabrániť beztretnosti vyžiadanej osoby v prípadoch, keď vykonávajúci súdny orgán podmieňuje odovzdanie zárukou vrátenia, ale vydávajúcí členský štát neposkytuje žiadnu záruku vrátenia alebo neposkytuje dostatočnú záruku vrátenia.

- 20 Podľa názoru Rechtbank táto snaha zabrániť beztretnosti nepredstavuje objektívne odôvodnenie rozlišovania.
- 21 Súdny dvor označil záruky zakotvené v článku 5 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV ako záruky, „ktoré musí v určitých prípadoch poskytnúť členský štát, ktorý vydal zatykač“⁵. Vydávajúcí členský štát je preto povinný ich poskytnúť, keď jeho vydávajúcí justičný orgán žiada o odovzdanie osoby, ktorá je štátnym príslušníkom vykonávajúceho členského štátu alebo má v ňom trvalý pobyt, na účely trestného stíhania. Tento záver potvrdzuje skutočnosť, že neposkytnutie tejto záruky nie je jedným z dôvodov odmietnutia uvedených v článkoch 3 až 4a rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV. Tento záver podporuje aj článok 27 ods. 4 a článok 28 ods. 2 písm. d) rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV. Na základe týchto ustanovení musí vydávajúcí členský štát v prípade žiadosti o dodatočný súhlas v situáciách uvedených v článku 5 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV poskytnúť najmä záruky uvedené v tomto článku.
- 22 Ak je vydávajúcí členský štát skutočne povinný poskytnúť záruku vrátenia osoby, ktorá je štátnym príslušníkom vykonávajúceho členského štátu alebo v ňom má trvalý pobyt, podmienka, že cudzí štátny príslušník „môže byť v Holandsku stíhaný za trestné činy, na ktorých je založený európsky zatykač“ zohľadňuje možnosť, že vydávajúcí členský štát nerešpektuje právo Únie. Právo Únie je však založené na vzájomnej dôvere, že ostatné členské štáty budú dodržiavať právo Únie, takže vykonávajúcí členský štát môže skúmať, či vydávajúcí členský štát v konkrétnom prípade dodržiava právo Únie, len za výnimočných okolností⁶. Táto podmienka preto predurčuje takéto výnimočné okolnosti.
- 23 Tento prípad jasne ukazuje nevýhody takéhoto prístupu. Ešte pred rozhodnutím Rechtbank o otázke, či možno YM považovať za holandského štátneho príslušníka, požiadala prokuratúra vydávajúcí súdny orgán o záruku vrátenia, ktorá bola poskytnutá. Riziko beztretnosti, ktorému má táto podmienka zabrániť,

⁴ Podpísané v Dubline 27. septembra 1996 (Ú. v. ES L 313, 1996, s. 12; Mim. vyd. 19/008, s. 96).

⁵ Rozsudky z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 42, z 15. októbra 2019, Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, bod 48, a z 11. marca 2020, SF (Európsky zatykač – záruka vrátenia do vykonávajúceho členského štátu), C-314/18, EU:C:2020:191, bod 40.

⁶ Pozri napríklad rozsudok z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, body 35-37.

sa preto v tomto prípade nemôže naplniť. Jednako OLW bráni tomu, aby bolo odovzdanie v tomto prípade podmienené zárukou vrátenia.

Otázka III

- 24 V prípade kladnej odpovede na otázku II musí Rechtbank preskúmať, či môže vykladať článok 6 ods. 3 OLW v súlade s rámcovým rozhodnutím. Ak to tak nie je, nesmie príslušnú podmienku uplatniť z dôvodu nezlučiteľnosti s priamo uplatniteľným právom Únie. Rechtbank nepovažuje výklad článku 6 ods. 3 OLW v súlade s rámcovým rozhodnutím za vylúčený. V prípade kladnej odpovede na otázku II preto táto podmienka nebráni odovzdaniu na trestné stíhanie so zárukou vrátenia.
- 25 V prípade, ako je tento, keď je nedostatok právomoci dôsledkom skutočnosti, že trestný čin, na ktorom je založený európsky zatykač, nie je trestný podľa holandského práva, rozhodnutie podmieniť odovzdanie osoby s pobytom vo vykonávajúcim štáte na účely trestného stíhania za takýto trestný čin zárukou vrátenia vyvoláva otázku, či je spôsob, akým Holandsko transponovalo článok 25 rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV, v súlade s právom EÚ.
- 26 Minister van Justitie en Veiligheid (Minister spravodlivosti a bezpečnosti, ďalej len „minister“) rozhoduje o uznaní a výkone trestu odňatia slobody uloženého po odovzdaní na trestné stíhanie so zárukou vrátenia vo vydávajúcim členskom štáte (článok 2:10 ods. 1 WETS) „s prihliadnutím na posúdenie osobitnej komory Gerechtshof [Arnhem-Leeuwarden] (Odvolací súd Arnhem-Leeuwarden)“ (článok 2:12 ods. 1 WETS). Ak minister neodmietne uznanie a výkon okamžite, odvolací súd v Arnheme-Leeuwardene okrem iného preskúma, či existujú dôvody na povinné odmietnutie uznania, ako napríklad závažný dôvod, že „trestný čin, za ktorý bol uložený trest odňatia slobody, by bol trestný podľa holandského práva, ak by bol spáchaný v Holandsku“ (článok 2:11 ods. 3 písm. b) v spojení s článkom 2:13 ods. 1 písm. f) WETS). Ak trestný čin, za ktorý sa ukladá trest odňatia slobody, nie je trestný podľa holandského práva, znenie zákona automaticky znamená, že trest odňatia slobody uložený vo vydávajúcim členskom štáte sa neuznáva, čo znamená, že dotknutá osoba nemusí vykonať trest odňatia slobody v Holandsku napriek záruke opätovného vrátenia.
- 27 Rechtbank to považuje za porušenie práva Únie. Po prvé dôvod odmietnutia uvedený v článku 9 ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV obsahuje *fakultatívny* dôvod odmietnutia uznania a výkonu, ako to vyplýva z použitia slovesa „môže“. Po druhé rámcové rozhodnutie 2008/909/SVV je založené na zásade vzájomného uznávania. Podľa tejto zásady je uznanie a výkon trestu odňatia slobody uloženého vo vydávajúcim štáte pravidlom a odmietnutie je výnimkou, ktorá sa musí vykladať striktné⁷. Preto by pri vykonávaní článku 9 ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV mal členský štát ponechať

⁷ Rozsudok z 11. januára 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, bod 46.

svojim príslušným orgánom určitý priestor na voľnú úvahu pri uplatňovaní tohto dôvodu odmietnutia⁸.

- 28 V súvislosti so zárukou vrátenia v prípade trestného činu, ktorý nie je trestným činom podľa práva vykonávajúceho členského štátu, však vzniká otázka, či je takýto priestor na voľnú úvahu v súlade s právom Únie.
- 29 Podľa článku 25 rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV ustanovenia tohto rámcového rozhodnutia nemôžu mať vplyv na pôsobnosť a podmienky uplatnenia článku 4 bodu 1 a článku 5 bodu 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV⁹. Tieto ustanovenia majú preto „prednosť“ pred ustanoveniami rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV. Po prvé súčasťou záruky podľa článku 5 bodu 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV je, že dotknutá osoba „bude po vypočutí vrátená do vykonávajúceho členského štátu s cieľom výkonu trestu ..., ktorý bol proti nej vydaný vo vydávajúcom členskom štáte“. Po druhé Súdny dvor opakovane rozhodol, že článok 5 bod 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV je jedným z ustanovení rámcového rozhodnutia, ktoré oprávňuje vykonávajúcí súdny orgán „rozhodnúť o tom, či sa trest uložený v členskom štáte, ktorý vydal zatykač, má vykonať na území vykonávajúceho členského štátu“¹⁰. Ak vykonávajúcí súdny orgán súhlasil s odovzdaním na základe záruky vrátenia (pričom nevyužil fakultatívny dôvod odmietnutia spočívajúci v nedostatku trestnosti podľa práva svojho členského štátu) a rozhodol, že dotknutá osoba musí vykonať akýkoľvek trest odňatia slobody vo vykonávajúcom členskom štáte, právo EÚ podľa názoru Rechtbank bráni tomu, aby príslušné orgány tohto členského štátu boli povinné alebo oprávnené dodatočne rozhodnúť, že chýbajúca trestnosť tohto trestného činu neumožňuje uznanie a výkon tohto trestu.
- 30 Je pravda, že pri uplatnení článku 5 bodu 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV – na rozdiel od uplatnenia článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV – neexistuje riziko beztrestnosti, ak vykonávajúcí členský štát (ako vykonávajúcí štát) neprevezme výkon trestu odňatia slobody uloženého vo vydávajúcom členskom štáte, ale nevykonanie trestu vo vykonávajúcom členskom štáte by bolo na ujmu cieľu zlepšiť šance na sociálnu reintegráciu, ktorý sleduje záruka vrátenia. Povinnosť alebo možnosť odmietnuť uznanie a výkon z dôvodu neexistencie trestnosti podľa práva vykonávajúceho členského štátu tak zbavuje článok 5 bod 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV akéhokoľvek praktického účinku.
- 31 Odpoveď na otázku III je pre Rechtbank relevantná pre jeho rozhodnutie. V prípade kladnej odpovede na túto otázku by Rechtbank mohol prehodnotiť svoj

⁸ Pozri rozsudok z 29. apríla 2021, X (Európsky zatykač – *ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, bod 44.

⁹ Rozsudok z 13. decembra 2018, Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, bod 48.

¹⁰ Rozsudok z 11. marca 2020, SF (Európsky zatykač – záruka vrátenia do vykonávajúceho členského štátu), C-314/18, EU:C:2020:191, bod 41.

zámer neodmietnuť odovzdanie z dôvodu neexistencie trestnosti podľa holandského práva, pretože neexistuje žiadna záruka, že by dotknutá osoba mohla v Holandsku vykonať akýkoľvek trest odňatia slobody. V prípade zápornej odpovede na otázku by Rechtbank mohol predpokladať, že uznaniu a výkonu prípadného uloženého trestu odňatia slobody nebude brániť neexistencia trestnosti podľa holandského práva, keďže Gerechtshof (Odvolací súd) a minister sú povinní vykladať WETS v čo najväčšej miere v súlade s rámcovým rozhodnutím¹¹ a článok 4 bod 1 a článok 5 bod 3 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV majú „prednosť“ pred ustanoveniami rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV.

PRACOVNÝ DOKUMENT

¹¹ Pozri rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 94.